

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 163/2020-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu Mojмира Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Šramkom, Štúrova 51, Brezno, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 4 C 400/2013 z 30. júna 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 412/2017 z 20. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 400/2013 z 30. júna 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12 Co 412/2017 z 20. decembra 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola v zmysle čl. X ods. 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh“) s účinnosťou od 17. októbra 2019 prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu prejednaná a rozhodnutá v treťom senáte ústavného súdu v zložení Mojmír Mamojka (predseda senátu), Martin Vernarský a Peter Straka (sudca spravodajca).

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca podal 25. novembra 2013 okresnému súdu žalobu o zaplatenie sumy 1 603,04 € s príslušenstvom (pôvodne o zaplatenie sumy 874,70 € s príslušenstvom, pozn.) proti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), ktoré bolo vedené pod sp. zn. 4 C 400/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“). V priebehu napadnutého konania sťažovateľ viackrát zmenil žalobný petit.

4. Okresný súd uznesením č. k. 4 C 400/2013-135 z 21. apríla 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 4 C 400/2013-271 z 26. apríla 2017 pripustil na návrh sťažovateľa, aby do napadnutého konania vstúpila na strane žalovaného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná v 2. rade“).

5. V priebehu napadnutého konania žalovaný v 1. rade podal proti sťažovateľovi vzájomnú žalobu o ochranu osobnosti a o zaplatenie sumy 4 060 € s príslušenstvom.

6. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľa v celom rozsahu zamietol, žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania proti sťažovateľovi v rozsahu 100 %, priznal svedkyni [REDAKOVANÉ] nárok na svedočné v rozsahu 100 % voči sťažovateľovi a vzájomnú žalobu žalovaného v 1. rade voči sťažovateľovi vylúčil na samostatné konanie.

7. Krajský súd napadnutým rozsudkom napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol a priznal svedočné, potvrdil a vo výroku o trovách konania zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že okresný súd aj krajský súd porušili jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok okresného súdu aj krajského súdu za nepreskúmateľný, nepresvedčivý, náležite neodôvodnený a arbitrárny a ústavného hľadiska neudržateľný.

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta prekvapivosť napadnutého rozsudku okresného súdu, a to z dôvodu, že okresný súd na pojednávaní konanom 11. novembra 2015 vec predbežne právne posúdil, a to tak, že „podaný návrh sa nateraz javí ako dôvodný“, a následne vyniesol prekvapivo rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol.

10. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav a krajský súd sa týmito argumentmi sťažovateľa nezaoberal. Sťažovateľ namieta aj nedostatočné, resp. chýbajúce závery zistených skutočností zo strany všeobecných súdov. Konkrétne sťažovateľ namieta nevysporiadanie sa s otázkou o účelovom použití prostriedkov fondu prevádzky, údržby a opráv (ďalej len „fond opráv“) v bytovom dome a s tým súvisiacu zákonnosť, resp. nezákonnosť uznesenia schváleného zhromaždením vlastníkov bytov a nebytových priestorov. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza: *„Znenie zákona č. 182/1993 Z.z., jeho § 10. ods. 3 o výslovne účelovom použití prostriedkov fondu je jednoznačné - použitie fondu je vylúčené na náklady súvisiace s bytom. Že peniaze boli použité aj na rekonštrukciu elektrickej rozvodnej skrine súvisiacej s bytom bolo nepochybne tiež preukázané - vo faktúre bolo výslovne uvedené, ktoré položky súvisia s bytom a ktoré so spoločnými časťami domu. Súd sa však obmedzil pri odôvodnení svojho rozhodnutia len na poukázanie na uznesenie zhromaždenia, bez náležitého odôvodnenia. Možno však usúdiť, že súd došiel k záveru, že použitie fondu je v súlade so zákonom aj na veci súvisiace s bytom, keď to schválil zhromaždenie. Inak povedané, zhromaždenie môže schváliť použitie fondu aj na veci, na ktoré to zákon (spomínaný § 10. ods. 3) výslovne neumožňuje. Odôvodnenie toho záveru súdu však tiež chýba, (bod. 1.2. odvolania)...*

... Súd sa nevyporiadal znovu bez náležitého zdôvodnenia ani s otázkou, že ak by zhromaždenie aj prijalo uznesenie o použití prostriedkov fondu v rozpore so zákonom (písm. a), či je takéto uznesenie pre predsedu spoločenstva záväzné (bod. 1.4. odvolania). Z rozhodnutia súdu však možno usúdiť, že keď, podľa súdu, predseda spoločenstva postupoval v zmysle uznesenia schváleného zhromaždením, neporušil svoje povinnosti a ani neprekročil právomoc ako predseda spoločenstva, tak mal súd zato, že aj keby bolo uznesenie v rozpore so zákonom, je pre predsedu záväzné. Ani tento svoj záver súd nijako nezdôvodnil...

... Je nepochybné, že predseda spoločenstva navrhuje po prerokovaní v rade zhromaždeniu na schválenie o.i. aj použitie prostriedkov fondu - § 7c ods. 2 písm. e) Zákona č. 182/1993 Z.z. Bolo tiež nepochybne preukázané, že návrh spomínaného uznesenia, ktoré malo byť podľa záverov pod písm. a) v rozpore so zákonom, vypracoval a predložil, po prerokovaní v rade, zhromaždeniu predseda spoločenstva. Podľa rozhodnutia súdu ani v takomto prípade (tzn. nielen v prípade, kedy plní nezákonné uznesenie,

ale ani v prípade keď plní nezákonné uznesenie, ktoré sám v nezákonom znení predložil na schválení zhromaždeniu) predseda spoločenstva, neporušil svoje povinnosti a ani neprekročil právomoc ako predseda spoločenstva, lebo postupoval v zmysle uznesenia schváleného zhromaždením. Zdôvodnenie, nie to ešte náležité, aj tohto záveru súdu v odôvodnení jeho rozhodnutia chyba (bod. 1.5. odvolania).“

11. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že neexistuje žiadne uznesenie zhromaždenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorým by vlastníci bytového domu na [REDACTED] schválili použitie prostriedkov fondu opráv na rekonštrukciu aj elektrickej rozvodnej skrine súvisiacej s bytom. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza: „Súd si neprávne vyhodnotil, že takýto dôkaz existuje a považoval ho za relevantný, keď došiel k záveru, že predseda neporušil svoje povinnosti a ani neprekročil právomoc ako predseda spoločenstva, lebo postupoval v zmysle uvedeného uznesenia.“

12. Sťažovateľ namieta aj nevykonanie ním navrhnutých dôkazov v napadnutom konaní a nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu aj krajského súdu v prípade posúdenia porušenia povinností žalovaného v 1. rade v súvislosti s vykonaním revízií plynových zariadení, a to aj zariadení v jednotlivých bytoch, a namieta porušenie povinností žalovaným v 1. rade aj v dôsledku nehospodárneho čerpania prostriedkov z fondu opráv, keď žalovaný v 1. rade pôvodne dohodnutú cenu za revízie v sume 500 € zvýšil z roka na rok na sumu 3 000 €, s čím sa podľa názoru sťažovateľa všeobecné súdy taktiež nevysporiadali.

13. V závere ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že „... uvedené závery vyplývajúce z rozhodnutia prvoinštančného súdu a potvrdené aj súdom odvolacím, sú zásadné pre negatívny dopad na aplikačnú prax - na základe týchto rozhodnutí môžu správcovia bytov bez akejkoľvek hrozby postihu a vyvedenia zodpovednosti za nezákonné a nehospodárne nakladanie s prostriedkami fondu predkladať na schválenie zhromaždeniu vlastníkov bytov nezákonné uznesenie a tieto potom vykonávať vždy pôjde o zákonné nakladanie s prostriedkami fondu, či uzatvárať dohody o cenách prác, ktoré nie sú upravené cenníkmi, v akýchkoľvek výškach a vždy pôjde o hospodárne

nakladanie s prostriedkami fondu, v dôsledku čoho hrozí bezbrehé a svojvoľné poškodzovanie vlastníkov bytov, udobrené uvedeným rozhodnutím okresného súdu v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím krajského súdu.“

14. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny sťažovateľ uvádza: *„Základné právo vlastníť majetok súdy upreli sťažovateľovi, keď nezákonné a nehospodárne krátenie prostriedkov fondu, t.j. peňazí vo vlastníctve (spoluvlastníctve) sťažovateľa spôsobené správcom týchto peňazí, svojimi rozhodnutiami zlegitímnil.“*

15. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že okresný súd a krajský súd napadnutými rozsudkami porušili jeho v bode 1 uvedené práva, zrušil napadnuté rozsudky okresného súdu i krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a uložil povinnosť okresnému súdu a krajskému súdu spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 346,26 €.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

16. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

17. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

21. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

23. Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

24. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

25. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

26. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v neudržateľnosti záverov okresného súdu a krajského súdu v napadnutých rozsudkoch o tom, že predseda spoločenstva bytov a nebytových priestorov neporuší žiadnu povinnosť, keď postupuje v súlade s uznesením zhromaždenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov, podľa ktorého použitie prostriedkov z fondu opráv bolo odsúhlasené v rozpore so zákonom, a taktiež sú podľa jeho názoru neudržateľné závery, že správca neporuší žiadnu povinnosť, keď cenu práce, ktorá nie je upravená cenníkom, dohodne v akejkol'vek ľubovoľnej výške, ktorá je aj „sto násobne vyššia“, ako je obvyklá cena za takéto práce. Tieto argumenty boli podľa sťažovateľa podstatné, no napriek tejto skutočnosti sa s nimi okresný súd ani krajský súd náležite nevysporiadali.

III.A K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 C 400/2013 z 30. júna 2017

27. Z princípu subsidiarity podľa citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyplýva, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

28. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

29. Sťažovateľ v tomto prípade mal proti napadnutému rozsudku okresného súdu možnosť podať v zmysle príslušných zákonných ustanovení odvolanie. Túto možnosť sťažovateľ aj využil, a preto uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať rozsudok okresného súdu, pretože ten preskúmal krajský súd, ktorý rozhodol o odvolaní sťažovateľa.

30. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.B K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12 Co 412/2017 z 20. decembra 2018

31. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

32. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

33. Ústavný súd v súvislosti so sťažnostnými námietkami o nesprávnych skutkových zisteniach a o nesprávnosti právneho posúdenia vecí krajským súdom uvádza, že v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o ústavných sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov.

Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je preto daná len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

34. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť fyzické osoby a právnické osoby pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 111/09).

35. Pri hodnotení napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvoinštančného aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

36. Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom krajského súdu konštatuje, že napadnutému rozsudku krajského súdu nie je z ústavnoprávneho hľadiska čo vytknúť. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na jasné, zrozumiteľné a náležité odôvodnenie napadnutého rozsudku zo strany krajského súdu (v spojitosti s napadnutým rozsudkom okresného súdu, pozn.).

37. Konkrétne k námietke sťažovateľa o prekvapivosti napadnutého rozsudku okresného súdu krajský súd v bode 11 uvádza: „*Ustanovenie § 181 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku zakotvuje inštitút predbežného právneho posúdenia veci. Sudca je povinný stranám a ich zástupcom oznámiť na prvom pojednávaní predbežné právne posúdenie veci, ku ktorému dospel v nadväznosti na predbežné prejednanie sporu a prípravu pojednávania. Predbežnosť právneho posúdenia spočíva v tom, že sudca v aktuálnom štádiu konania nemohol vychádzať z výsledkov riadneho dokazovania. Objektívne právo je totiž spôsobilý aplikovať až na definitívne zistený skutkový stav v procesnom zmysle ((Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 672). Odvolateľ výslovne uviedol, že konajúca sudkyňa na pojednávaní dňa 11. 11. 2015 vyslovila predbežné právne posúdenie veci. Odvolací súd dopĺňa, že následným procesným postupom okresného súdu nedošlo k procesnému pochybeniu majúcemu za následok porušenie procesných práv strán sporu.“*

38. Ústavný súd na doplnenie uvádza, že účelom predbežného posúdenia veci nie je podrobne zodpovedať na všetky otázky sporu a ak sa tak nestane, neznamená to, že konajúci súd automaticky vystaví stranu sporu prekvapivosti. Účelom oboznámenia účastníkov konania s tzv. predbežným právnym posúdením veci je zameranie dokazovania na sporné skutočnosti tak, aby sa vyslovený predbežný názor sudcu potvrdil alebo vyvrátil. Napokon Civilný sporový poriadok v žiadnom ustanovení neuvádza, že keď sudca vysloví predbežný právny názor, že ním bude aj do budúca viazaný. Tak, ako správne uviedol krajský súd, predbežnosť právneho posúdenia spočíva práve v tom, že sudca v aktuálnom štádiu konania nemohol vychádzať z výsledkov riadneho dokazovania.

39. K námietkam sťažovateľa o nesprávnosti záverov o neporušení povinností žalovaného v 1. rade a k námietkam o nedostatočnom odôvodnení, resp. chýbajúcich presvedčivých záveroch, ústavný súd uvádza, že okresný súd vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, svoje závery o neporušení povinností žalovaným v 1. rade náležite odôvodnil, a to vo vzťahu k jednotlivým nárokom, ktoré sťažovateľ uplatnil v žalobe. V bodoch 130 až 132 napadnutého rozsudku okresného súdu je podrobne uvedené, na základe

akých skutočností okresný súd dospel k záveru o nenaplnení podmienok zodpovednosti žalovaného v 1. rade. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, pričom v bode 12.1 rozhodnutie okresného súdu ešte doplnil, keď uviedol: „*Odvolaací súd z odôvodnenia rozsudku napadnutého odvolaním zistil, že súd prvej inštancie uviedol nosné dôvody zamietnutia žaloby, ktorými je nepreukázanie atribútov zodpovednosti za škodu. Konkrétne u žalovaného 1/ nebolo preukázané porušenie jeho povinností alebo prekročenie jeho právomocí ako predsedu spoločenstva [REDAKOVANÉ] či už pri nakladaní s financiami spoločenstva, pri zabezpečovaní revízií plynu alebo rekonštrukcie elektriny. Okresný súd v bodoch 130 - 132 odôvodnenia rozsudku vysvetlil nielen to, že žalovaný 1/ konal v intenciách uznesení prijatých zhromaždením, ale aj to, že revízie plynu objednával za zmluvnú cenu určenú dohodou a v lehotách odporúčených odborne spôsobilou osobou, čo je aj podľa záverov znaleckého dokazovania postup lege artis. Odvolaací súd iba dopĺňa, že zhromaždenie tvoria v zmysle § 7c ods. 9 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome, ktorí okrem iného rozhodujú aj o použití prostriedkov fondu prevádzky, údržby a opráv. Zhromaždenie ako orgán spoločenstva [REDAKOVANÉ] schválilo použitie fondu prevádzky, údržby a opráv od 01.06.2010 do 01.06.2011 okrem iného aj na vykonanie preloženia elektrických rozvodov a elektroskriniek vo vchodoch a vykonanie revízie elektrorozvodov (do konca roka 2010) bez toho, aby rozhodlo, že časť nákladov má znášať vlastník bytu č. 1 v bytovom dome na [REDAKOVANÉ] a časť bytové domy [REDAKOVANÉ] rovnakým dielom. Tiež v uznesení č. 16/26.V.2011 obsiahnutom v zápisnici z 10. riadneho zhromaždenia spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov [REDAKOVANÉ] zo dňa 26.05.2011 nie je bližšie špecifikované, či sa vykonanie revízie plynových rozvodov, stúpačiek a plynových regulátorov v r. 2011 vzťahuje na plynové rozvody domu alebo bytov. Odvolaací súd zdôrazňuje, že predmetom tohto súdneho konania neplatnosť rozhodnutí zhromaždenia nebola.“*

40. K uvedenému ústavný súd uvádza, že krajský súd správne uviedol, že predmetom konania nebolo určenie neplatnosti uznesení zhromaždenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov, a teda ani posúdenie zákonnosti, resp. nezákonnosti takýchto rozhodnutí, ale posúdenie, či boli splnené podmienky na vyvodenie zodpovednosti voči žalovanému

v 1. rade za porušenie konkrétnych povinností. K námietkam sťažovateľa o tom, že takýmito rozhodnutiami všeobecných súdov sa určilo, že akékoľvek zvýšenie ceny tvorené dohodou strán, ktoré dojedná predseda spoločenstva, a teda aj „*milión percentné*“, znamená, že „*nikdy nepôjde o nehospodárne nakladanie s prostriedkami fondu*“, ústavný súd uvádza, že predmetom napadnutého konania, ktorého výsledok sa prejavil v napadnutých rozsudkoch okresného súdu a krajského súdu, bolo posúdenie, či žalovaný v 1. rade ako predseda predstavenstva porušil svoje povinnosti, resp. prekročil svoje právomoci, keď za revízie plynu, ktoré boli každoročne vykonávané na odporúčanie revízneho technika, zaplatil ním vyfakturovanú konkrétnu sumu určenú na základe vzájomnej dohody. V prípade vytýkaného nehospodárneho nakladania s peniazmi z fondu opráv v súvislosti s navýšením ceny (ale aj frekvencie, pozn.) za revízie plynových rozvodov domu a bytov sa všeobecné súdy opreli aj o závery znaleckého posudku, ktoré potvrdili, že revízna činnosť patrí medzi najnáročnejšiu prácu na odbornosť, a teda aj najdrahšiu. Pred všeobecnými súdmi bolo preukázané, že žalovaný v 1. rade postupoval v zmysle uznesení schválených zhromaždením vlastníkov bytov a nebytových priestorov a predmetom konania neboli hypotetické úvahy o tom, aká prípustná miera prípadného navýšenia ceny by ešte bola, resp. nebola akceptovateľná.

41. Čo sa týka skutkových aj právnych záverov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, nemôže podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnymi a skutkovými závermi krajského súdu, viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a neznamená ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojim vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu takéto prvky nevykazuje.

42. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010), že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým

a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrálne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

43. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu sa presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v súdnom konaní dostal odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúcich sa jeho námietok, súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia dotknutých právnych predpisov, ktoré boli podstatné pre posúdenie veci, ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

44. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že v prerokúvanej veci nemohol opomenúť ani ďalšiu podstatnú skutočnosť, a to že ústavná sťažnosť smeruje proti výroku napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu, kde predmetom sporu bolo zaplatenie sumy 1 603, 04 eur spolu s príslušenstvom. V danom prípade ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 33/2010, IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 72/2013) vyhodnotil predmet súdneho konania tak, že ide o vec nižšej významnosti (o tzv. bagateľnú vec). Vychádzal z toho, že ak Civilný sporový poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi v mimoriadnom opravnom konaní (§ 421 ods. 1 v spojení s § 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne. Táto skutočnosť totiž sama osebe zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavnej neopodstatnenej.

45. Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny ani k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

III.C K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12 Co 412/2017 z 20. decembra 2018

46. K namietanému porušeniu sťažovateľovho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny ústavný súd uvádza, že keďže ústavný súd nepovažuje závery krajského súdu v napadnutom rozsudku za arbitrárne ani za zjavne neodôvodnené a skutočnosti, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej ústavnej sťažnosti, ich porušenie nijako nesignalizujú, je ústavná sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti zjavne neopodstatnená a bolo ju potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

47. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu